

ksander sprejel v posebni avdijenci dr. Janko Šmrak-a, glavnega urednika katoliškega hrvatskega lista »Narodna politika«. Razgovarjal se je z njim o vseh političnih, socialnih in kulturnih vprašanjih. Prestolonaslednik je zelo naglašal idejo narodnega edinstva in potrebo demokratične uredbe jugoslovanske države, v kateri bo vsako pleme in vsak državljani užival popolno svobodo in nemoten razvitek. Posebno mu je ugajal program pokojnega pr. Kreka o notranji uredbi jugoslovanske države. Dr. Šmrak je dobil iz razgovora trdno prepričanje, da hrvatski katoliki lahko z zupanjem gledajo v bodočnost. Prestolonaslednik Aleksander je sprejel v avdijenci tudi poslanca Spinčiča. Spinčič naglašal, da prestolonaslednik kaže enako ljubezen napram vsem trem plemenom naroda S. H. S., a tako tudi proti vsem veram, posebno napram katoličanom.

Profesor bogoslovja, dr. Barac, se je razgovarjal s prestolonaslednikom tudi o čisto cerkvenih rečeh. Prestolonaslednik je pokazal nenavadno dobro poznanje razmer na Hrvatskem ter pravo razumevanje interesov hrvatskega naroda. Poleg tega posebno spoštuje katoliške svetinje.

V razgovoru s Svetozar Pribičevićem je srbski prestolonaslednik rekel, da ljubi enako Slovence, Hrvate in Srbe. On razumeva narodno edinstvo tako, da se smatra za člana celokupnega naroda, v katerem ne pozna razlike in ne bi mogel, da prenese nadvlado enega plemena nad drugim. Prestolonaslednik je izjavil, da bo ta teden odpotoval v Sarajevo in od tam dalje v Pariz.

Sporočilo Slovincem in Hrvatom iz Londona.

Srbsko poslanstvo v Londonu javlja: Danes v jutro sem storil potrebne korake radi postopanja Italijanov na Reki. Lord Robert Cecil mi je rekel, da stori vse, kar mu je mogoče, a mi si moramo prizadevati, da svetujemo Slovincem in Hrvatom, naj bodo mirni, dokler vprašanje ne bode definitivno rešeno na mirovni konferenci. Lord Cecil je uverjen, da bodo naša vprašanja ugodno rešena, ako bomo razumeli, da vzdržimo mir in red v spornih krajih.

Živila iz Amerike za Jugoslavijo.

Zagreb, dne 3. dec
Člani jugoslovanskega odposlanstva, ki so se danes vrnili iz Švice in Pariza, poročajo, da bo Amerika že meseca januarja poslala prve ladje z živili za Jugoslovane.

Naši shodi.

Narodni svet za Spodnji Štajer prireja vsako nedeljo poučne shode v obmejnih krajih. Ker krivi preroki širijo neresnične vesti o sedanjem položaju, je nujno potrebno, da se ljudstvu pojasnijo resnični dogodki sedanjega časa. Ljudstvo se v velikem številu udeležuje zborovanj in pazno sledi izvajanjem govornikov. Radi tega povdarjamo, da so ti shodi v sedanjem času zelo potrebni. V naslednjem podamo poročila o shodih, ki so se vršili preteklo nedeljo:

V Svečini je bil shod, prav dobro obiskan. Dokaz, kako veliko zanimanje vlada med nami za Jugoslavijo. Govoril je prof. dr. Hohnjec, ki so ga vsi navnoči poslušali z napeto pozornostjo. Proti koncu je prišel znani omikani Paskolo z namenom, da bi motil shod, ter je napravil nekaj neslanih medklicev. Dobil pa je tako krepak odgovor, da se mu je vse bučno smejala. Kot predmet splošnega zasmeha jo je ta ponesrečeni Italijan odkuril z dolgim nosom. Tako se Paskolo poslavlja od županovanja v Jugoslaviji.

Pri Sv. Marjeti ob Pesnici sta govorila dr. Vladimir Serbec in stotnik Šel. Ljudstva je bilo toliko kot še dozdaj na nobenem zborovanju pri Sv. Marjeti.

Pohorci so se v nedeljo pokazali kot navdušeni Jugoslovani. Na dobroobiskanem shodu pri Sv. Lovrencu nad Mariborom je govoril dr. Josip Leskovar iz Maribora.

Pri Mariji Snežni blizu Cmureka se je vršil v nedeljo, dne 1. decembra dobro obiskan shod. Prišli so obmejni Slovinci iz M. Snežne, Cmureka, Sv. Ane, Sv. Jakobs, Sv. Jurija in nekateri celo iz Št. Ilja. Bil je pravi tabor Slovencev cmureškega okraja. Govorila sta član Narodnega sveta urednik Žebot in g. kaplan Kren. Zborovalci so z navdušenjem vzeli poročila na znanje. Ne enega ni bilo, ki bi se z radostjo ne zavzel za Jugoslavijo.

V Framu se je vršil podučen shod v torek, dne 3. decembra. Prišli so ne samo Framčani,

tudi sosedje s Pohorja in Dravskega polja. Vse hiše so bile v zastavah. Shodu je predsedoval domač župan Černež. Govorili so: dr. Rosina, urednik Žebot župnik Koprivšek, nadučitelj Pirkmaier in župan Černež. Župan in kmetje so se posebno pritoževali radi slabega gospodarstva mariborskega okrajnega zastopa.

Prihodajo nedeljo se vršijo tile shodi: Na Spodnji Polskavi v šoli ob pol 10 uri dopoldne. Govorijo: dr. Reisman, dr. Ravnik in Žebot. Popoldne ob 2 uri na Pragerskem v nemški šoli. — Na Muti ob Koroški železnici v Ciril Metodovi šoli ob 10. uri predpoldne. Govorita dr. Koderman in profesor Voglar.

Sv. Jurij ob Taboru. Katoliško politično društvo za vranski okraj bo imelo v nedeljo, dne 8. t. m., popoldne ob treh, shod v društvenih prostorih v Št. Juriju. Povabljeni vsi!

Stavka nemških in nemčurških železničarjev v Mariboru.

Minuli petek opoldne so železničarji in poštarji v Mariboru kar na enkrat ustavili delo. Zakaj? Posamezni železničarji sicer niso vedeli, zakaj se gre, a voditelji so povedali pri NS v Mariboru, da so stopili v štrajk, ker je NV odstavila nekaj nemških uradnikov na pošti in sodniji. Ker so s silo prisilili slovenske železničarje in delavce, da so morali tudi oni pustiti delo, je res stal v petek popoldne ves promet. Toda že ob petih popoldne v petek so slovenski železničarji imeli shod, na katerem so sklenili, da se drugi dan povrnejo zopet na delo. Res so tudi začeli voziti južno od Maribora že v soboto zjutraj. Med tem je prišlo iz Ljubljane 200 strojevodij in kurjačev ter 12 uradnikov, ki so takoj prevzeli službo, in promet se vrši severno do Spielfelda ter na progi proti Ljutomeru, kakor tudi na vseh drugih progah južno od Maribora popolnoma rečno.

Stoji samo še delo v delavnicah. Ni pa nika kega dvoma, da so Nemci in njih podrepaniki že danes s svojim štrajkom popolnoma pogoreli. Ker je zveza z Gradcem popolnoma pretrgana in ne vozijo severno od Spielfelda nikaki vlaki, trpijo vsled tega v prvi vrsti Nemci, dočim moremo mi prav lepo shajati tudi brez nemških železničarjev. V resnici so dosegli s svojim štrajkom ravno nasprotno, kar so hoteli doseči. Stopili so v štrajk, ker je NV v Ljubljani odpustila par nemških uradnikov in mislili so, da se bo naša NV ustrašila in hitro poklicala nazaj odstavljene uradnike. Med tem pa je ravnateljstvo južne železnice na zahtevo NV moralo odstaviti tudi vse vodilne nemške uradnike na obeh kolodvorih ter v kurilnici in delavnicah v Mariboru.

Poleg vsega tega je NV odredila, da so vse proge južne železnice na Slovenskem v bodoče podrejene obratnemu nadzorstvu v Ljubljani.

Tako je torej ta zadnji poskus nemštva, da bi našo mlado državo oviral v njenem razvoju, popolnoma ponesrečil.

Ker je NV odstavila ravnatelja obeh mariborskih pošt in odredila, da morajo odslej naprej tudi uradniki na pošti uradovati le slovenski, so slopili minuli petek opoldne nemški uradniki, uradnice in poduradniki v štrajk. V soboto zjutraj pa so bili vsi štrajkujoči obveščeni, da jih je NV odpustila iz službe. Tako je na cesti 135 oseb. Sami so si krivi nesreče.

Slovinci! Jugoslovani!

Dne 19. nov. 1918 je padel v Mariboru slovenski dragonec Franc Vauhnik kot žrtev svoje ljubezni do jugoslovanske domovine. Naša dolžnost je, da tej prvi naši žrtvi v svobodni jugoslovanski domovini postavimo dostojen nagrobni spomenik. Zato se obrača podpisani NS na slovensko javnost s pozivom, naj omogoči s prispevki, da se izkažemo žrtvi za našo svobodno domovino hvaležne. Darovi se naj pošiljajo NS v Mariboru (blagajnik prof. dr. Kovačič). — NS za Štajersko.

Jugoslovanske čete zasedle Cmurek in Radgono.

Minulo nedeljo popoldne dne 1. dec. so jugoslovanske čete zasedle mesto Radgono in Cmurek. Radgončani so se mirno udali, v Cmureku je pa prišlo do male praske.

O zasedenju Radgone nam poroča prijatelj lista naslednje:

Oddelek jugoslovanske armade, določen za Radgono in Cmurek, se je odpeljal v nedeljo po-

poldne iz Maribora. Veliko je bilo navdušenja med našimi fanti. Med vožnjo so sneli nemški napis na postaji v Št. Ilju. V Spielfeldu smo zvedeli, da sta Cmurek in Radgono zasedena od močnih nemških čet z 20 strojnimi puškami. Ob 8. uri zvečer smo dospeli v Radgono. Na kolodvoru so nas čakali: župan Kodolič, dr. Kamniker, Lammert in še drugi nemški velikaši. Ko so zaslišali klicati: »Živijo slovenska Radgono! Živijo Jugoslavija!« in videli naše močno oborožene fante, so se tem gospodom začele tresti hlače in župan je takoj rekel: »Saj sem tako rad v Jugoslaviji!« Korakali smo po mestu. Fantje so prepevali, da je bilo veselje. Radgončani še nikoli niso kaj takega videli. V mestu ni od tiste močne nemčurske druhalj drugega ostalo, kakor nekaj strojnih pušk, puške, postelje in sledovi po snegu, ko so pred nami bežali. Mestni očetje kar niso mogli verjeti, da je Radgono jugoslovanska, še le drugi dan, ko so se prebudili in videli na Glavnem trgu in na kolodvoru lepe slovenske zastave in slovenski napis Radgono, so se jim zjasnile nemške butice. Pošta in davkarija sta v naši posesti. Nemškim, oziroma nemčurškim meščanom se gotovo ni slabo godilo, ker smo zaplenili veliko živeža in drugega blaga. Mestna občina ima sama v zalogi 6500—7000 kg sladkorja, ubogo prebivalstvo pa po 2—3 mesece ne dobiva sladkorja. Občina ima tudi veliko zalogo drugega živeža. Pri židih Rosenberg-Neumann vse polnozrta, moke, graha, fižola, kaše in ajde (vse rekvirirano blago). On trdi, da je iz Ogrskega. Mož se je pa zagovoril o tem dobijo naše oblasti natančnejše podatke. Nemci sami so nas hvalili, ko smo blago zaplenili. Na kolodvoru smo zaplenili 2 vagona zaklanih prašičev, ki so jih mislili odpeljati v Deutschösterreich. (Opomba uredništva: Hvala za poročilo. Prosimo naše posadke v Spielfeldu, Cmureku in Radgoni, da nam stalno poročajo o tamošnjem položaju.)

Spod. Dravograd in Velikovec zasedena.

Nemci napadli Velikovec.

V soboto, dne 30. novembra ob polu 9. uri predpoldne so jugoslovanske čete zasedle mesto Velikovec na Koroškem. Zasedenje je šlo večinoma mirno izpod rok. V nedeljo, dne 1. decembra pa je prišlo pred Velikovcem do krvavega spopada. O tem poroča jugoslovanski poveljnik, nadporočnik Malgaj: Dne 1. decembra ob 3 uri popoldne je prišel nemški podpolkovnik Verständig z oboroženo četo kot parlamentar in je zahteval od mene, da zapustim s četo takoj mesto. Odgovoril sem mu, da homo, če treba, mesto branili do zadnjega moža. Nato se je podpolkovnik odpeljal. Kmalu nato so primarširale proti mestu tri nemške kolone čez 400 mož s 7 gorskimi topovi, strojnimi puškami in z dvema oklopnima avtomobiloma. S 100 možmi sem zasedel rob mesta. Nemci so v rojni vrsti obkolili mesto. Podpolkovnik Verständig se je zopet pripeljal in ponovno zahteval, da mesto zapustim. Debil je odgovor kakor poprej. Nemci so streljali s puškami in strojnimi. V boju, ki se je razvil, je padlo čez 10 nemških vojakov in več je bilo ranjenih. Zajeli smo 4 može in eno strojno puško. Pri pogajanjih med bojem je nemški podpolkovnik predlagal, da mi sicer smemo ostati v mestu, da bo pa poleg nas zasedla mesto tudi ena nemška stotinja. Ko je videl disciplino in karajžo naših vojakov, je telefonično vprašal v Celovec, kaj naj stori. Dobil je ukaz, da naj se umakne. Povelja za umik pa ni mogel takoj izvršiti, ker je bila nemška rojna vrsta preveč razškrpljena v okolici mesta. Streljalo se je še pozno v noči. Danes je mirno. Na naši strani nimamo nobene izgube. Proglasiti smo morali preki sod, ker so civilisti streljali na nas. Pri nas je tudi oddelek Srbov, ki šteje 40 mož. Poveljuje mu podporočnik Mitrovič. Mi ga pošljemo v Celovec, da protestira pri nemški Schutwehr, ker so Nemci streljali navzlic temu, da je prihajal parlamentar z belo zastavo.

Dne 2. decembra so Srbi zasedli tudi trg Spodnji Dravograd. Srbe so nato nadomestili naši domači jugoslovanski vojaki.

Tako bodo na Koroškem kmalu zasedeni vsi oni kraji, ki bojo pripadali Jugoslaviji. Koroško-slovensko ljudstvo z veliko radostjo pozdravlja svoje rešitelje.

Naše čete so ponoči od 3. na 4. dec. zasedle koroški trg Grebinj.

Srbi na Koroškem.

Včeraj se je na povelje generala Maistra odpeljal iz Maribora srbski oddelek s posebnim namenom na Koroško. V Spodnjem Dravogradu pa